ל) יוושל סא: ת"כ מצורע פ"ג ה"ג, ג) תוספתא דנגעים פ"ה

ה"ב, ועי' מנחות כו. סוטה

יד:, 1) [עיין יומל סל: ד״ה מה נתינה דמתרצו בענין אחר], 1) ועיין ל״ק ורש״ק [ועיין עוד מוס' יומל סל: ד״ה מה

מטאת]:

גליון הש"ם

נדצ"ל פ"ט ה"ב, ד) נוצ"ל פ"ט ה"ב, **ד)** ויקרא חובה פרש' ג ה"ה, **ל)** פ"א

:12

א מיי' פרק ה מהל' מעה"ק הלכה יא ב מיי' פרק ז מהלכות מעה"ק הלכה ב ופ"ד מהלכות עיה"כ הלכה ב: ו גדה מיי' פרק ד מהלכות מחוסרי כפרה הלכה ב':

תורה אור השלם

 וְלָקַח הַכֹּהוְ מִדֵּם הָאָשָׁם
 ונתו הכֹּהו על תנוּר אזו ז. זְּלֶּמֶוּ זְּפְבֵּוּן עֵל הְנֵּוּךְ הַמְּטָהַר הַיְּלְנִית וְעַל בֹּהָן יְ הַיְּמָנִית וְעַל בֹּהָן יְ :הימנית 2. וְשְׁדֵוֹט אָת הַבֶּבֶשׁ בְּמְקֹוֹם אֲשֶׁר יִשְׁדֵּוֹט אָת הַחַשְּׁאת וְאָת הָעְלָה בְּמְקוֹם הַקֹּדְשׁ בִּי בַּחַשָּׁאת הָאָשָׁם הוא לְבֹהַן קרש קרשים הוא:

ויקרא יד. יג

מוסף רש"י

. ולקח. באשם מנורע כתיב ולקח ודקח. במשם מגורע כמינ נוקח הכחן מדם האשם וכל לקיח האמורה בדם מכף לשחיטה לשון קבלה הוא: יכוד אף למדבח כן. דקייל אשם מלורע טעון מתן דמים לגבי מוצח כשאר אשמות, וזה דבר שהיה בכלל וילא לידון בדבר המחש בכנכ אינו כיון בדבר החדש והחזירו לך הכחוב לכללו בפירוש בפ״ק דיבמות (ז.) לכך נאמר בו כי כמטאת האשם הוא לכהן, מה חטאת טעונה דמים יאימורים אף זה טעון מתן דמים ואימורים, יכול אף דם הניתן על המזכח לא ימקבל בכלי, מ"ל כ" כמטאת האשם הוא לכהן: מה חטאת טעובה כלי. לקבלת חטאת האשם הרא דמה, דכל הקרבנות נפקי לן בהיקישא דואת התורה לעולה ולמנחה לחטאת ולאשם, ובעולה ובשלמים כחיב וישם באגנות, ואשם נמי מהיכא דגמר חטאת גמר איהו, אלא אשם מצורע משום דיצא לידון בדבר החדש בבהן יד ובהן רגל ואון ימנית הוארך להחזירו לכללו בהיקשא דכחטאת האשם (יומא

שייך לעמי הבא לחייב על ספק מעילות אשם תלוי. קס"ד מדכתכינהו גכי הדדי כב:) חטאת חלב. היינו סתם חטאת ולהכי נקט חלב משום דסמוכה לחלב דכתיב בויקרא כל חלב וכל דם לא תאכלו וסמיך ליה נפש כי תחטא וגו' (שם ינה לפס כי ממסח הגר ושנו ובעידים מומה מו.) ר"ע סבר ורעידים מומה מו.) ר"ע סבר ואם נפש בתיבו ויייו נמוסיף על ענין ראשון. הלכך אתא היקש ואפקיה מגזירה שוה להא מילתא ועל כרחין גזירה שוה זו למחלה: לאשם בכסף שקלים. געליון כתיב כסף שקלים והיקשא לתוחחון מעליון הוא דאמא ולא למילף עליון מעניון הוח דחתם ונח נמיקף עניון מתחתון לשווייה גזרה שוה למחלה: נפקא ליה מזאת תורת האשם בפקא דיה הזאת תורת האשם כו'. הילכן על כמקן הקישל לספוקי מנוזרה שוה אחל למיהי ג'ש למחלה, דאי לאו להכי אחל הקישא למאי תדרוש ליה: מאן דאית ליה תורת. בשמעתל דאית ליה תורת. בשמעתל קמייתא דמנחות (ג:) וואת תורת המנחה תורה אחת לכל המנחות, . הניחא למאן דדריש מלי ר״ע למימר הניחם ננחקף דרים מניר"ע נמימה הכי ולא אינטכיף היקישא לאשם בכסף שקלים ומהכא נפקא וכי אינטכין היקשיא לספק מעילות לאשם מלוי (בריתות בב:) היכן לאשם מלוי (בריתות בב:) עולה נשחטה בצפוז. נעולה כתיב על ירך המזבח לפונה בויקרא (מנחות נה:):

שימה מקובצת

אלו ואלו נשרפין אבית הדשן. פ"ה בפר כהן משיח כתיב בהדיא בית הדשן ופר העלם איתקש לפר כהן משיח ושעירי עבודת כוכבים הוקשו לפר העלם וכן פר

ולא בשו גמרינן מעיקרא אשם משלמים בהיקישא דואת החורה כדילפינן לענין פיגול דאם כן גזרה שוה דלקיחה לקיחה למה [לין ש: הדשו הוי מוז לשלש מחנות כדילפינו בפ' טבול יום וגלוי מלתא ילפינו מדבר הלמד בהיחש (כחוו חהר"ף): מטיברא שבר בו', וא"ת וכי התנא לא היה

למיתני בכולהו קדשים וקיבול דמן בכלי שרת בלפון זו ומיהו יש לדקדק מהא חו בתוספתא דמנחות שי חומר בקמילה מבשחיטה שהקמילה טעונה כלי והשחיטה אינה טעונה כלי אלא ש אפי׳ קרומית של קנה ועל כרחיך לא קאמר דלא תבעי כלי כלל דהא אמרינן מה עולה טעונה כלי כו

אלא דלא בעי כלי שרת קאמר ומיהו

יש לפרש דלה חיישינן לכלי יפה

קאמר דלא פסלה קרומית של קנה

משום הקריבהו נא לפחתך כדפריך

הש"ם בסוטה פרק היה מביא (דף

יד:) גבי כפיפה מלרית דדורון הוא

שדרך להביא בכלי נאה אבל בשחיטה

לא חיישינן אי נמי כפיפה מלרית

מקוערת יותר מקרומית של קנה: אלו ואלו נשרפין אבית הדשן.

הכיפורים אתי מהיקישא דפר העלם

כדאמר בפרק בית שמאי (לעיל לט.)

לפר זה פר יום הכיפורים ואם מאמר

והא אין דבר הלמד בהיקש חוזר

ומלמד בהיקש ופר העלם בגופיה

לא כתיב ביה אל בית הדשן ומפר

כהן המשיח אתי כדכתיב בפר העלם

(ויקרא ד) כאשר שרף את הפר

הראשון והיינו היקש כמו ושחט יו

החטאת במקום העולה דקרי ליה

היקש לקמן (דף מח.) ולפירש"י דפרק

בית שמאי (לעיל מ.) דילפינן פר יום

הכיפורים לאת בדם וטבילה מפר כהן משיח אם כן נימא או דמלינו

למילף נמי שריפת בית הדשן אבל לפר"ת דהתם קשיא ויש לומר דאיכא

תרי היקישי בפר העלם ועשה כאשר עשה לפר דדרשינן מיניה פרק בית

שמחי (גם זה שם) זה פר כהן משיח בין לעכב בהזחות כמשיח יבו בין

לאגמורי יותרת ושתי הכליות בפר העלם ממשיח הוא הדין דניגמר

פירש בקונטרס דפר יום

אבים הדשן. למקום ח שמוליאין שם את הדשן של מזבח החילון דכתיב ביה והוליא את הדשן אל מחוץ למחנה (ויקרא ו) ובפרים הנשרפים מתנה אחת מהן מעכבת "שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון יואם לא נתן לא עיכב יאלו ואלו נשרפין אבית הרשן: גבו' וניתני נמי וקיבול דמן בכלי שרת בצפון כיון דאיכא אשם מצורע דקיבול דמו

ביד הוא שייריה ולא א והא קתני לה לקמן אשם נזיר ואשם מצורע שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון מעיקרא סבר קיבול דמו ביד הוא שייריה וכיון ב דלא סגי ליה אלא בכלי הדר תנייה ³דתניא יולקח יכול בכלי ת"ל יונתן מה נתינה בעצמו של כהן יאף לקיחה בעצמו של כהן יכול אף למזבח כן ת"ל יכי כחטאת האשם הוא מה חמאת מעונה כלי יאף אשם מעון כלי נמצאת אתה אומר האשם מצורע

מחוץ למחנה דכתיב בפר יום הכיפורים לרבנן לומר לך כיון שינא מחוץ למחנה אחת השורפו מטמא בגדים ולרבי שמעון לג״ש ללמד מפרה ₪ מה כאן שלשה מחנות אף להלן שלשה מחנות מה להלן למזרחה של ירושלים אף כאן למזרחה של ירושלים ומיהו בית הדשן ודאי

קשה דנהי דשלשה מחנות הוי כמאן דכתיב בגופיה בית הדשן לא מו כתיב בגופיה דאפשר חוץ לג' מחנות שלא במקום דשן ואם כן הא

דבעי מקום דשן הוי דבר הלמד בהיקש ואינו חוזר ומלמד בהיקש ושמא גם זה חשוב גילוי מילחא בעלמא היא דכל הנשרפין חוץ לשלש

מחנות נשרפין בתקום יח הדשן (אחר) השתא אתי שפיר שעיר יוה"ל דלא איתקש לפר העלם אי נמי כולהו ילפינן בית הדשן בג"ש דמחוץ למחנה

מכהן משיח ואין לפרש דאתי מריבויא דחטאת חטאת דכתיב בפר ושעיר של יום הכפורים דדרשינן לקמן בסוף התערובת (דף פג.) ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת יוציא אל מחוך למחנה ושרפו מה ת"ל חטאת חטאת שיכול דאין לי דמטמא בגדים ונשרפין בבית הדשן

אלא אלו בלבד מנין לרבות פר כהן משיח ופר העלם דבר של ציבור ושעירי עבודת כוכבים ת"ל חטאת חטאת דברי רבי יהודה דעל כרחין נשרפין אבית הדשן כדי נסבה דהא עיקר על שפך הדשן בפר כהן משיח כתיב אלא משום מטמא בגדים נקט דלא כתיב בהו וכן מוכיח 🖻 דר' מאיר פליג בו עליה וקאמר אינו לריך הרי הוא אומר לכפר שאין חלמוד לומר לכפר לימד על כל המתכפרים בפנים ששורפן מטמא בגדים

ושמא כי היכי דיליף מריבויא דחטאת חטאת טומאת בגדים בכולהו מפר ושעיר של יום הכפורים הכי נמי הוה יליף מינייהו מההוא ריבויא

גופיה בית הדשן מפר כאן ושעיר של יום הכפורים: מה גתינה בעצמו של כהו. פי' בקונטרס מדכתיב אלבע גבי שמן ויליף דם מינייהו כבן

ותימה א״כ הוי היקשא מבנין אב ולקמן (דף נא.) מיבעיא לן אי דבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בהיקש יו ונראה לי לקיחה מנתינה נמי הוי בנין

אב וילפינן 🕮 מנתינה דידיה ולא מנתינה דשאר קרבנות ולקמן אמרינן דילפינן שפיר בנין אב מבנין אב. ברו״ך: אף דקיחה ודקח 🖘 מדם

האשם בעצמו של בהן. מימה דגבי חטאת נמי כתיב (ויקרא ד) ולקח ונתן ולא אמר מה נחינה בעלמו של כהן אף לקיחה בעלמו של

כהן ושמא הכא דריש משום דמייתר דכתיב במצורע (שם יד) עשיר ועני ואע"ג דבתורת כהנים דריש מקמאי אבתרא סמיך ונראה לי דבחטאת כתיב ולקח מדם החטאת באזבעו ונתן אם כן לאו בידו מקבל דבאזבע לא אפשר לקבל אלא על כרחין בכלי קאמר ואזבעו

היינו דעביד אוזן לשפת מזרק כדאמר לעיל פרק שני ₍₉7 כד.) אבל באשם לא כחיב באלבע ומשום דלא נימא ולקח באלבעו היינו וטבל

וגזירה שוה דלקיחה לקיחה ° איצטריך למיהוי כמאן דכתיב בגופיה דחטאת והדר ילפינן אשם מחטאת בהיקשא דכחטאת האשם

נתינה בעלמו של כהן בחלבעו דכתיב אלבע גבי שמן ויליף דם מיניה: יכול אף למובה. דם אשם מלורע הנורק שני כהנים מקבלין את דמו אחדם ביד ואחד למובח דמרבינן ליה לקמן [מט.] בדין בכלי זה שָקיבלו בכלי בא לו אָצל מזבח מתן דמים ואימורין למזבח ואע"ג דלאו וזה שקיבלו ביד בא לו אצל מצורע: בגופיה כתיבא: כי כחטאת האשם הוא ח. באשם מלורע כתיב כדין חטאת

מתנה אחת מהן מערבת. כדאמרן בפ' בית שמאי (לעיל לט.) מועשה

כחשר עשה: אלו ואלו. של יום הכפורים ושאר הנשרפין: נשרפין

כתיב אל שפך הדשן (שם ד) ושל יום

הכפורים הקישו לפר העלם כדאמרינן

בפרק ב"ש (לעיל לט.) לפר זה פר יום הכפורים: גב" וניסני נמי ברישא.

גבי סתם של הו קדשי קדשים וקבול דמן

כי היכי דתנה שחיטתן: השם מלורע

דין אשם זה בעבודת הכהן מה חטאת טעונה כלי בקבלת דמה דילפינן לקיחה לקיחה בתורת כהנים יי כתיב בחטאת ולקח הכהן מדם החטאת (ויקרא ד) וכתיב בעולת סיני ויקח משה חלי הדם וישם באגנות (שמות כד) אף אשם זה טעון כלי אף על פי שאמרנו בו קבלה ביד:

בעולה

חד בפר העלם וחד (ש"מ וב"ש). וגי' ל"ק למחנה (שלישית לא כתב בכולהו ואין ושיישית לא כובב בכולהו האין זה אלא גילוי. וע"ע גי' ח"ל ומלחי"ט ויל דוד: פון התם נמי (ש"ח): פון ל"ל על הפרה מה כאן חוץ לג' מחנות אף להלן חוץ לג' מחנות ומה להלן כו' ש"מ: יוֹן כֿ״ל מיהא לא כתיב מיבת דאי שהוסיף הש"מ, ל"ו הבין. ובב"ש ובכי"ב וג' לח הוסיפוהן: יחן במקום אחד, הוקיפוק: יחן במקום אחד, החקיפוק: יחן במקום אחד, והשתא כלי"ל [ותיגת הדשן נמחק] (צ־ק). ומתיגת השתא וכו' על מכרון משיח הים מוספת (ש־ח): יבן ל"ל מוכח (צ־ק): ב] דפליג עליה קאמר ע"פ ד"ו וש"מ): כאן בפר 'צ"ק): כב] ל"ל מיניה (ש"מ): (מ"מ): כה] ואיתקוש נמי לשלמים כל"ל (צ"ק). נד"ו רפ"ט ואיתקוש כמו כן שלמים: בו] מדרשא דונתן בעצמו כל״ל (צ״ק):בו] מכאן עד סוה״ד היא תוספת (ש״וו): בח] כל"ו ועוד יש ילפנינו ע"פ בה"ז: בפן בד"ו לא

דם מיניה ואין זה אלא כמו ילמד סתום מן המפורש דאי בנין אב הא בעיא היא התם (לקמן נא ע"א) אי דבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בהיקש. (מוס' יומל

פינן לענין פיגול לאס כן גזרה שוה ללקיתה לקיתה למתה [לי] 0: 65: אף לקיתה בעצמו של בהן.

ואף על גב דגב חטאת נמי כתיב ולה ברוב מני הוה לן למימה הכי אלא משום דולקת טובא מתיבי בשעיר נשיא וכשבה ושעירה הכין ולא מצינו למידר של דה בתופתה ופעיר ושיא וכשבה ושעירה הכין דלא מצינו למידרש כולהו לא דרשינן להו. (מוס' שם) אשם מצורע שני כחנים מקבלים את רבו. תנא בתוספתא (פ"ט דנגעים) היו בי דלא מצינו למידרש כולהו לא דרשינן להו. (מוס' שם) אשם מצורע שני כחנים מקבלים את רבו. תנא בתוספתא פ"ט דנגעים היו בי מקבל בכלי מאת דמו אחד בכלי ואחד ביר, זה שקבל בכלי מקבל תחלה וה שקבל בכלי בא לו לוורקו על גבי המזבח ווה שקבל ביד בא לו אצל

הים לי של היה להכי אינטריך לגזירה שוה דגמרינן מויקח חלי הדם וישם באגנות בת"כ. ברו"ך: כזה חשאת שעובה כדי בוקא ולא מיירי בקבלה להכי אינטריך לגזירה שוה דגמרינן מויקח חלי הדם וישם באגנות בת"כ. ברו"ך: כזה חשאת שעובה כדי ביול פירש בקונטרם דילפינן לקיחה לקיחה בתורת כהנים כתיב במטאת ולקח הכהן מדם החטאת וכתיב בעולת סיני ויקח משה חלי הדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בהיקשא דכחטאת האשם ובעיא היא לקמן (דף ב.) ולא איפשיטא הדם באגנות ומימה הוה ליה דבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בהיקשא דכחטאת האשם ובעיא היא לקמן (דף ב.) ולא איפשיטא הפשימו ע פני) ו- בשן כז דרא גמרינן וכו' ואם כן גזירה שוה, ובש"מ מגיה ומ"מ קשה אמאי לא גמרינן וכו' (והשלור ככד"ו וא"כ. "ש). ולפנינו ע"פ בה"ו וע"ש פירושו. ועי' נ"ק: למאן דאמר בתר מלמד אזלינן ומיהו בחנם פירש בקונטרס דילפינן לקיחה לקיחה דלקמן בסוף דם חטאת (דף 1:) משמע דאתיא בהיקשא דואת הסורה מובחי שלמי ליבור דקאמר מה עולה טעונה כלי אף כל טעון כלי מאי כלי אילימא מזרק בובחי שלמי ליבור נמי כתיב ויקח משה חלי הדם וישם באגנות פירוש וכיון דהדר איתקש כולהו לשלמים דכתיב בהאי קרא וילפינן מיניה התם מה שלמים מפגלין ומתפגלין ליקוטים הפשי הגל היה של מהכתם פירוש יכון השיר פיתוף מושה מכל מקום קשה עדיין דהוה ליה דבר הלמד בהיקש ואינו חוזר ומלמד בהיקש יש לומר דבההוא היקשא דואת החודה כתב נמי אשם ואיתקוש כהו של שלמים וכל אשמות בכלל אפילו אשם מלורע אלא בהיקש יש לומר דבההוא היקשא דואת החודה כתב נמי אשם ואיתקוש כהן הלכך אתא כמטאת האשם לגלויי דלא בא הכתוב להוליאו מה נתינה בעצמו של כהן. פירש רש"י דכתיב אצבע גבי שמן וילף מקבלת כלי לגמרי וקשה בו גזירה שוה דלקיחה מסיני למה לי לילף כולהו משלמים יש לומר בחו דחטאת ילפיטן משלמים לקבלת כלי מהיקשא

היבול דמו ביד. כדיליף לקמן שמקבל תום' ד"ה מה חמאת וכו' אצמריך למהוי כמאן דכתיב בגופיה. וכעין דלאמיין לעיל מל ע"ל: דמו לתוך כפו: שייריה. משום דלח פסיקא ליה למיתנייה בהדי כללי דשאר קדשים שכל קבול דמן בכלי: וכיון דלה סגי ליה. נמי בלה קבלת שינויי נוסחאות כלי כדיליף לקמן שני כהנים מקבלין א) מיבת ולא ליחה ברוב כחה"י את דמו אחד ביד ואחד בכלי הדר מנייה בהדיא ולא כללו: ולקח. באשם מצורע כתיב ולקח הכהן מדם האשם וש"מ): ג] נ"ל אחד מקבלו בכלי וצרט. בן לים אחד מקבלו בכדי (בייצי). ולן הקדר צנעים פייד מייח נכלי ואח"כ ביד, ועי רש"ט וצליקוטים: ד] במקום (בייצי). ה] ליל כל (*ש"מ): ו] הוא לכהן ה) ליל כל (*ש"מ): ו] הוא לכהן ונתן על תנוך וגו' (ויקרא יד) מה ש"מ): ז] מיכת בצפון נמחק (ש"ח): יו תיפנו בצפון יונחנן (ש"ח): ח] מהא דאמרינן (ש"ח): מ] בש"מ מיקן אלמא. אבל בתוכ' חולין (ג ע"א) ובתוכ' הראש סוטה (יד ע"ב) כלפנינו: ין כ"ל ושחט את החטאת: יאן ל"ל ניחא. וכ"ה כד"ו: יאן ל"ל ניחא. ול"ה לל"ו.
יב] לל"ו במשיח. וכד' וילנל
נדפס עה"ג נעס ל"ק נ"ל
כמשיח בפר העלם בין כר':
יג] ל"ל כאשר (ש"ח): ג'ן ל"ל נחש. דן למחנה חד בפר כהן משיח '--- רדייטוו דלא אצטריכו כולהו ההא דלא אצטריכו כולהו ההא לאקושי ליתן מחנה שלישית איכתבו כולהו ואין זה כו׳ כנ״ל לענין שריפה פר העלם ממשיח וכי הדר וכתב בפר העלם וכאשר יו שרף (הילכך) הוה ליה כמאן דכתיב בגופיה ועוד יש לומר הא דנשרפין חוץ לג' מחנות יליף לקמן בסוף טבול יום (דף קה:) מדכתיב חלת אל מחוץ למחנה דו שלישית אי כתב בכולהו ואין זה אלא כגילוי מילתא בעלמא דמחוץ למחנה דכתב בכל חד וחד במחנה שלישית קאמר הילכך אתי שפיר פר יום הכיפורים מפר העלם ואייתר לו התם 🗝

שקבר ביים אי הון משות שרופים, וייד של מנה ממח יביק מנה המח ההיקה. שקרך שבר בייד בא דו אצר יודע מפקהא דביים פגרתו היידם פגרתו הידם פגרתו הידם בייד בא דו אצר בלל, והלכך שיירים: החד"ה שה האת ברי וידב היידם של בהיקשא ברי ועוד קשה לוהם לי לפקוש מה עולה בייד שא ברי ועוד קשה לוהם לי לפקושים של מה מה בייד שאה ברי עוד קשה לוהם לי לפקושים שלה מה מה בייד שאה ברי עוד קשה לוהם לי לפקושים שליה מחרק פובים לי בייד של החדשה בייד שאה ברי עוד של החדשה בייד שאה ברי עוד קשה לוהם לי לפקושיה שליה מחרק פובים של הייד ברי השל החדשה בריקשא ברי עוד קשה לוהם לי לפקושה שלה מחרק פובים שלה בריקשה ברי האורי ארות היינות אל נשילם מחסים שהייר אל שבט מחוב שהייר אל שבט מחוב במשך של החוב של מחסים של מחסים של החוב של מחסים מחסים של מחסים של מחסים מחסים של מחסים של מחסים של מחסים של מחסים מחסים של מחסים של מחסים של מחסים של מחסים של מחסים מחסים של ממסים של מחסים של